

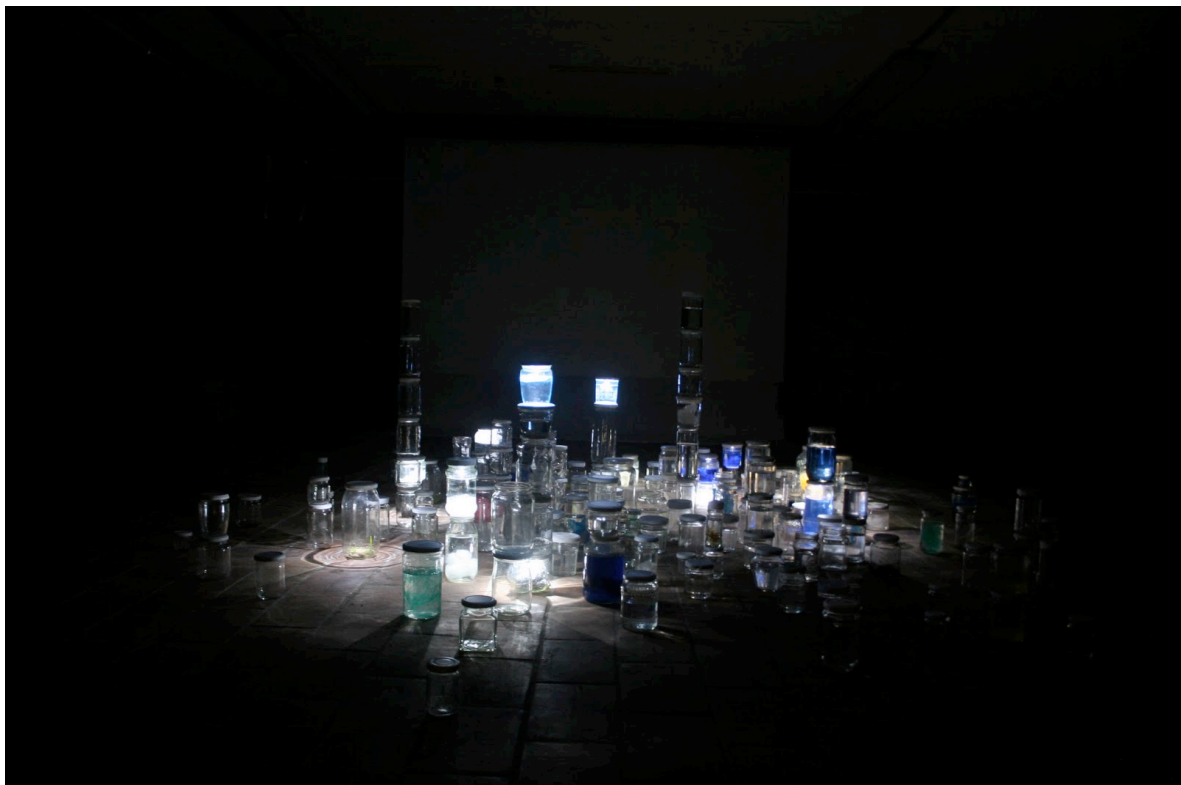
De spelende mens

Over het werk van Tessa Hendriks

Ze maakt installaties die je als toeschouwer moet ervaren om te voelen waar ze over gaan. En wat dat is kan voor iedereen anders zijn. Ze geeft de suggestie van een verhaal, maar laat de invulling aan de toeschouwer over. In het werk Lichtblokken is dit goed zichtbaar. In een donkere ruimte liggen een aantal blokachtige sculpturen van plastic die in grootte variëren. In sommigen is de vorm van een huis herkenbaar, anderen zijn ingedeukt of op elkaar gestapeld. Vanuit de lichtbron (een beamer) wordt een filmpje geprojecteerd op de blokken en de achterliggende muur. Het filmpje bestaat o.a. uit een zoekend licht dat de blokken en de muur aftast. Het licht van dit filmpje op en door de transparante lichtblokken heen veroorzaakt schaduwen op de achterliggende muur en een deel van het plafond, waardoor de ruimte ook een onderdeel wordt van de installatie. Door het licht wat door de plastic blokken schijnt ontstaan er ook allerlei kleuren in de ruimte. De toeschouwer maakt deel uit van de installatie wanneer hij om het werk heen loopt en door zijn eigen schaduw het lichtspel verandert. De installatie van een afstand bezien kan gedachtes oproepen aan ijsblokken, het noorderlicht, een glazen huizenblok, of een onderwaterwereld. Dat de kunstenaar niet invult wat het zou moeten zijn maakt het een magische ervaring omdat je de installatie op een associatieve manier gaat benaderen. Eromheen lopen voegt hier nog een extra element aan toe, de beweging van het licht wordt hierdoor namelijk verstoord en verandert. Als toeschouwer maak je deel uit van de installatie en kun je ermee spelen. Dat spel vindt ze interessant, verbeelding speelt daarbij een grote rol, dat maakt dat ons brein van een berg plastic bijvoorbeeld een ijspaleis kan maken. Maar het is een kwetsbaar spel, want je moet wel de juiste voorwaarden kunnen scheppen om associaties in gang te zetten. Onder de juiste omstandigheden kunnen eenvoudige gegevens als plastic en licht ons in vervoering brengen. Die omstandigheden leert ze steeds beter op te zoeken zegt ze zelf. Tijdens de master multimediale vormgeving waar ze nu mee bezig is ontdekt ze naar eigen zeggen steeds meer over wat een installatie in zich moet hebben om die 'magie' te laten werken.

Het niet vastleggen van alle gegevens en ruimte open laten voor spel is erg belangrijk in het werk van Hendriks. Ze is in haar werk op zoek naar onvindbare dingen en nodigt ons uit mee te gaan verdwalen. Zij weet de weg ook niet, maar dat lijkt geen enkel probleem. Het is zelfs een belangrijke voorwaarde. Ze kreeg weleens de kritiek dat haar installaties lege theaterlandschappen of decors lijken te zijn. En juist die kritiek gaf haar de sleutel naar een volgend stap in haar proces. Want was dat niet precies haar bedoeling? En mag een beeldende installatie geen verwantschap hebben met andere disciplines? Het verlaten theaterlandschap biedt de mogelijkheid tot een verhaal, je hoeft er als toeschouwer alleen maar in te stappen en het decor heeft personages en het verhaal kan beginnen. Er is dus een zekere leegte te ervaren in het werk, letterlijk, want de plastic blokken zijn gevuld met lucht, maar ook omdat je een aanwezigheid lijkt te voelen die je niet kunt zien. Toen ik haar zei dat ik het spookachtig vond, voegde ze daaraan toe: "Ja, maar wel spookachtig op een troostende manier". Want het werk heeft ook romantische trekken, ze creëert manieren om via de verbeelding in een andere wereld te stappen. Weg uit het hier en nu. Maar niet helemaal, want de realiteit blijft van belang. Tijdens haar opleiding aan de HKU heeft een docent tegen haar gezegd "kunst moet een eerlijk en oprecht gebaar zijn". Dat heeft toen

indruk gemaakt en is nog altijd van belang bij alles wat ze doet. Want ze creëert momenten van verbeelding, maar doet dit het liefst op plaatsen (gebouwen, tussenuitruimtes) die zich middenin de realiteit bevinden. Een brug slaan tussen de twee, waardoor ze niet als losse dingen naast elkaar staan maar elkaar kunnen bevragen. Misschien is verbeelding wel echter dan de werkelijkheid.

Boven: Lichtblokken onder: Lichtstad

In het werk Lichtstad is die brug tussen realiteit en verbeelding mooi zichtbaar. Hier is een wonderlijke omgeving ontstaan van een verzameling glazen potten waarvan sommigen gevuld zijn met kleine objecten, landschapjes of kleurstof in water. Door de plaatsing van deze potjes in een donkere ruimte met bijzondere belichting ontstaat er een feeëriek beeld waar verschillende verhalen in kunnen zitten. Het zou een stad kunnen zijn, maar het heeft ook iets weg van een archief met verhalen op sterk water, herinneringen of dromen. Tessa vertelde me dat ze bij het maken van dit werk potjes is gaan verzamelen bij alle burens in de straat, dit leverde vele leuke gesprekken op. De inspiratie die deze gesprekken haar gaven en de verhalen die haar verteld zijn lijken door te schemeren in het werk. Als ik haar hiernaar vraag antwoordt ze dat het inderdaad invloed heeft gehad op dit werk: "Het wordt een weerspiegeling van de stad in verschillende opzichten. In Gent zijn alle huizen verschillend, elke gevel is anders, er zijn veel minder huizenblokken zoals we die in Nederland kennen. De glazen potjes zijn ook allemaal anders van grootte, vorm en inhoud, maar ook de manier waarop zij een geheel vormen komt voor mij overeen met de stad, geen schematische verdeling van huizen en straten, maar organisch, met verschillende gebouwen op, onder en naast elkaar. En achter al die voordeuren bevinden zich de persoonlijke verhalen, iets waar je misschien minder van bewust bent als je door een stad loopt, maar ze zijn altijd aanwezig." In Lichtstad kun je beide elementen terugvinden. Het indrukwekkende beeld van de stad als geheel en de poëzie van het kleine verhaal achter glas.

Met haar werk verkent ze de grenzen van het menselijk voorstellingsvermogen. Ze geeft de toeschouwer met haar werk de mogelijkheid om verre reizen te maken binnen de eigen fantasie zoals de Duc des Esseintes uit de roman 'A rebours' van J.K. Huysmans. Hij wilde op reis naar Londen, maar is daar nooit naartoe is gegaan omdat de realiteit niet zou kunnen voldoen aan de mooie dingen die hij daar in zijn gedachten al had meegemaakt. Waarom zou je je verroeren als je voortreffelijk vanuit je stoel kunt reizen?

